

Hallituksen esitys eduskunnalle avoimuusrekisterilaksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle avoimuusrekisterilaksi (HE 98/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Lakivaliokunta (LaVM 28/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lausumat:

1. Eduskunta edellyttää, että avoimuusrekisterilain soveltamisalaa eduskuntaan ja ministeriöihin kohdistuvaan vaikuttamistoimintaan seurataan ja kokemusten perusteella arvioidaan soveltamisalan laajentamista muille hallinnon tasoille kohdistuvaan vaikuttamistoimintaan.
2. Eduskunta edellyttää, että avoimuusrekisterilain toimivuutta ja vaikutuksia seurataan ja arvioidaan laaja-alaisesti ja kattavasti kiinnittäen huomiota muun muassa ilmoitusvelvollisuuteen ja sen rajauksiin, ilmoitettaviin tietoihin ja ilmoitusmenettelyyn sekä sanktiojärjestelmään. Myös sääntelyn vaikutuksia kansalaisyhteiskunnan ja yritysten yhteiskunnalliseen aktiivisuuteen ja vaikuttamistoimintaan tulee seurata.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Avoimuusrekisterilaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Avoimuusrekisteri

Päätöksenteon avoimuuden lisäämiseksi sekä päätöksentekoon kohdistuvan pitkäjänteisen ja suunnitelmallisen vaikuttamisen ja siihen liittyvän elinkeinona harjoitettavan neuvonnan rekisteröintiä varten on ilmoitusmenettelyyn perustuva avoimuusrekisteri.

Eduskunnan vastaus EV 304/2022 vp

2 §

Vaikuttamistoiminnan kohteet, vaikuttamistoiminta ja vaikuttamistoiminnan neuvonta

Vaikuttamistoiminnan kohteita ovat:

- 1) kansanedustajat, kansanedustajien avustajat ja eduskuntaryhmien henkilökunta;
- 2) ministerit, ministereiden erityisavustajat ja ministerin toimikaudeksi nimitetyt valtiosihteerit;
- 3) eduskunnan kanslia;
- 4) ministeriöt ja niiden asettamat selvityshenkilöt.

Vaikuttamistoiminta on sellaista omaan lukuun harjoitettavaa vaikuttamistoiminnan kohteeseen kohdistuvaa yhteydenpitoa, jolla pyritään vaikuttamaan asian valmisteluun ja päätöksentekoon edistämällä tiettyä etua tai tavoitetta.

Vaikuttamistoiminnan neuvonta on sellaista elinkeinona harjoitettua toimintaa, jossa vaikuttamistoimintaa harjoitetaan asiakkaan puolesta tai tälle annetaan tukea vaikuttamistoiminnassa.

3 §

Velvollisuus ilmoittautua avoimuusrekisteriin

Oikeushenkilön ja yksityisen elinkeinonharjoittajan, joka harjoittaa vaikuttamistoimintaa tai vaikuttamistoiminnan neuvontaa, (*ilmoitusvelvollinen*) on tehtävä avoimuusrekisteriin rekisteröinti-ilmoitus.

Ilmoitusvelvollisia eivät kuitenkaan ole:

- 1) yksityinen elinkeinonharjoittaja, joka ei harjoita päätoimisesti vaikuttamistoimintaa tai vaikuttamistoiminnan neuvontaa;
- 2) asunto-osakeyhtiölaissa (1599/2009) tarkoitettu asunto-osakeyhtiö;
- 3) valtion, hyvinvointialueen, kunnan tai Ahvenanmaan maakunnan viranomainen, muu itsenäinen julkisoikeudellinen laitos kuin yliopisto ja valtion liikelaitos;
- 4) eduskunnan kanslia, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, Ihmisoikeuskeskus, valtiontalouden tarkastusvirasto sekä Kansainvälisten suhteiden ja Euroopan unionin asioiden tutkimuslaitos;
- 5) lakisääteisiä tehtäviä hoitava muu kuin 3 kohdassa tarkoitettu julkisyhteisö tai toimija sen lakisääteisten tehtävien hoidon osalta;
- 6) vieraan valtion, Euroopan unionin sekä kansainvälisen hallitustenvälisen järjestön edustaja;
- 7) puolueissa (10/1969) tarkoitettu puolue ja puolueyhdistys ja eduskuntaryhmistä annetussa laissa (979/2012) tarkoitettu eduskuntaryhmä ja vaaleissa ehdokkaana olevan henkilön tukiyhdistys;
- 8) asianajajat, luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ja julkiset oikeusavustajat asiakkaalleen antaman oikeudellisen neuvonnan osalta, jossa on kysymys oikeudenkäymiskaaren 17 luvun 13 §:ssä tarkoitettujen tehtävien taikka asianajajista annetun lain (496/1958) 5 c §:ssä tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain (715/2011) 8 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen tietojen käsittelyä sisältävien tehtävien hoitamisesta.

Asianajajien, luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien ja julkisten oikeusavustajien tulee kuitenkin tehdä avoimuusrekisteriin rekisteröinti-ilmoitus ja ilmoittaa salassapitovelvollisuuden estämättä 8 §:n 3 momentissa tarkoitettut tiedot, jos nämä harjoittavat asiakkaan puolesta sellaista

Eduskunnan vastaus EV 304/2022 vp

vaikuttamistoimintaa tai antavat asiakkaalleen sellaista vaikuttamistoiminnan neuvontaa, jossa ei ole kyse asiakkaan oikeudellisen aseman määrittelystä, asiakkaan avustamisesta hallintoasiassa, oikeussäännöksen soveltamista koskevasta neuvonnasta tai muusta asiakkaan toimintaan liittyvästä oikeudellisesta neuvonnasta.

Avoimuusrekisteriin ei rekisteröidä järjestäytymätöntä kansalaistoimintaa, vaaleissa ehdokkaana olevien henkilöiden valitsijayhdistysten toimintaa tai yksityishenkilöiden toimintaa.

4 §

Poikkeukset velvollisuudesta ilmoittautua avoimuusrekisteriin

Avoimuusrekisteriin ei tarvitse 3 §:n 1 momentissa säädetystä poiketen tehdä rekisteröinti-ilmoitusta, jos toimija harjoittaa ainoastaan seuraavaa toimintaa:

1) yhden kalenterivuoden aikana harjoitettava vaikuttamistoiminta, jossa yhteydenpito sisältää yhteensä enintään viisi yksittäistä yhteydenottoa yhteen tai useampaan vaikuttamistoiminnan kohteeseen (*pienimuotoinen vaikuttamistoiminta*); yksittäisellä yhteydenotolla voi olla vastaanottajana yksi tai useampi vaikuttamistoiminnan kohde;

2) tavanomainen asiointi viranomaisissa;

3) journalistisessa tarkoituksessa tehty tiedonkeruu;

4) osallistuminen viranomaisen asettamiin tai lakisääteisiin työryhmiin, neuvottelukuntiin tai vastaaviin julkista tehtävää varten asetettuihin monijäsenisiin toimielimiin sekä eduskunnan tai ministeriöiden järjestämiin kuulemisiin, joihin osallistuminen dokumentoidaan;

5) valtion omistajaohjaukseen kuuluva yhteydenpito;

6) puolueen lähiyhteisönä tehty yhteydenpito oman puolueen kansanedustajiin, kansanedustajien avustajiin, eduskuntaryhmän henkilökuntaan, ministereihin, ministereiden erityisavustajiin ja ministerien toimikaudeksi nimettyihin valtioshteereihin;

7) ilmoitusvelvollisen edustajan julkinen esiintyminen tai yleisössä olo kokoontumislaissa (530/1999) tarkoitetussa yleisötilaisuudessa ja julkisessa kokouksessa sekä vastaavassa julkisyhteisön järjestämässä virallisessa tilaisuudessa;

8) sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetun lain (460/2003) mukainen joukkoviestintä sekä uutis- tai asiakaskirjeen tai vastaavan viestin lähettäminen tietyille kohderyhmälle;

9) yhteydenpito, jonka paljastuminen voisi vaarantaa yleisen tai kansallisen turvallisuuden;

10) vaikuttamistoiminnan neuvonta, jota annetaan 3 §:n 2 momentin 1—7 kohdissa tarkoitetuille tahoille;

11) viranomaisen asettamana selvityshenkilönä toimiminen.

5 §

Velvollisuus tehdä toimintailmoitus

Ilmoitusvelvollisen on annettava selvitys vaikuttamistoiminnastaan tai vaikuttamistoiminnan neuvonnasta avoimuusrekisteriin toimintailmoituksella. Toimintailmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettusta toiminnasta.

Vaikuttamistoiminnan neuvontaa harjoittavan on lisäksi tehtävä toimintailmoitus asiakassuhteen ulkopuolella tapahtuvasta vaikuttamistoiminnan kohteeseen kohdistuvasta yhteydenpidosta.

Eduskunnan vastaus EV 304/2022 vp

ta, jos vaikuttamistoiminnan neuvontaa harjoittavan pyrkimyksenä on vaikuttamistoiminnan neuvonnan harjoittamista hyödyttävien yhteyksien luonti vaikuttamistoiminnan kohteisiin tai tietojen vaihto vaikuttamistoiminnan kohteiden kanssa.

6 §

Rekisterin tiedot

Avoimuusrekisteri sisältää ilmoitusvelvollisista seuraavat perustiedot:

- 1) yksityisen elinkeinonharjoittajan tai oikeushenkilön toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai sen puuttuessa muu vastaava tunniste sekä yhteystietoina sähköposti-osoite tai postiosoite ja puhelinnumero;
- 2) tieto päätoimialasta sekä yleiskuvaus toiminnasta;
- 3) jäsenyydet vaikuttamistoimintaa harjoittavissa yhdistyksissä;
- 4) rekisteröinnin päivämäärä;
- 5) tieto sellaisista 9 §:n 3 momentin nojalla annetuista kehotuksista, joiden tehosteeksi on asetettu uhkasakko;
- 6) tieto 7 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä, niiden sisällöstä ja antamisajankohdasta.

Lisäksi avoimuusrekisteri sisältää seuraavat tiedot:

- 1) vaikuttamistoiminnan osalta vaikuttamistoiminnan kohteet sekä yhteydenpidon aiheet ja pääasialliset yhteydenpitotavat;
- 2) vaikuttamistoiminnan neuvonnan osalta asiakkaan toiminimi, mahdollinen aputoiminimi, yritys- ja yhteisötunnus tai muu vastaava tunniste sekä yhteystietoina sähköpostiosoite tai postiosoite ja puhelinnumero, asiakkaan puolesta tehtävän vaikuttamistoiminnan kohteet sekä yhteydenpidon aiheet ja pääasialliset yhteydenpitotavat sekä tiedot asiakkaalle annettavan tuen laadusta;
- 3) vaikuttamistoiminnan neuvontaan liittyvän 5 §:n 2 momentissa tarkoitettujen yhteydenpidon kohteet sekä yhteydenpidon aiheet ja pääasialliset yhteydenpitotavat;
- 4) edellisen kalenterivuoden aikana vaikuttamistoimintaan osallistuneiden henkilöiden kokonaismäärä ja näiden vaikuttamistoimintaan käyttämät henkilötyövuodet, ostopalveluina hankitun vaikuttamistoiminnan neuvonnan euromääräiset kustannukset sekä vaikuttamistoimintaan liittyvät markkinointi- ja edustamiskulut (*vaikuttamistoiminnan taloudelliset tiedot*);
- 5) vaikuttamistoiminnan neuvonnan euromääräinen liikevaihto (*vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudelliset tiedot*).

Eduskunnan ja ministeriöiden virallisiin kuulemisiin sekä virallisesti asetettuihin työryhmiin osallistumista koskevia tietoja voidaan asettaa saataville yleisessä tietoverkossa avoimuusrekisterin verkkosivustolla. Rekisteriviranomainen voi lisätä avoimuusrekisterin verkkosivustolle myös muita hallinnon avoimuuteen liittyviä aineistoja.

Ilmoitusvelvollisen on annettava tiedot sähköisesti, ellei rekisteriviranomainen erityisestä syystä hyväksy tietojen ilmoittamista paperilla. Ilmoitusvelvollinen vastaa tietojen sisällöstä. Rekisteriviranomainen julkaisee ilmoitusvelvollisen ilmoittamat tiedot viipymättä avoimuusrekisterissä.

Rekisteriviranomainen voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudelliset tiedot muodostetaan.

Eduskunnan vastaus EV 304/2022 vp

7 §

Rekisteröinti-ilmoitus sekä muutoksista ilmoittaminen

Ilmoitusvelvollisen on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus viimeistään vaikuttamistoiminnan tai vaikuttamistoiminnan neuvonnan aloittamispäivänä. Rekisteröinti-ilmoituksessa annetaan rekisteriviranomaiselle 6 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettut perustiedot.

Ilmoitusvelvollisen on viipymättä ilmoitettava rekisteriviranomaiselle rekisteriin ilmoittamiensa perustietojen muutoksista.

Lisäksi ilmoitusvelvollisen on ilmoitettava rekisteriviranomaiselle vaikuttamistoimintansa ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan pysyvistä lopettamisesta tai vaikuttamistoiminnan muuttumisesta pienimuotoiseksi. Ilmoituksen vaikuttamistoiminnan muuttumisesta pienimuotoiseksi voi tehdä vain, jos toiminta on kyseisen kalenterivuoden aikana jäänyt pienimuotoiseksi vaikuttamistoiminnaksi. Tässä momentissa tarkoitettujen ilmoitusten antamisen yhteydessä ilmoitusvelvollisen on huolehdittava 8 §:n 6 ja 7 momentin mukaisista toimintailmoitukseen liittyvistä velvoitteista.

8 §

Toimintailmoitus

Toimintailmoitus tehdään tammikuun alusta helmikuun loppuun kestäväen ilmoituskauden aikana sekä heinäkuun alusta elokuun loppuun kestäväen ilmoituskauden aikana. Toimintailmoitus tehdään ilmoituskautta edeltäneiden kuuden kuukauden (*raportointijakso*) ajalta. Ensimmäinen toimintailmoitus tehdään ensimmäisellä rekisteröinti-ilmoituksen tekemisen jälkeisellä seuraavalla ilmoituskaudella. Jos vaikuttamistoiminta sisältää kalenterivuoden ensimmäisen raportointijakson aikana enintään viisi 4 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua yhteydenottokertaa, ilmoitetaan vaikuttamistoiminta kuitenkin koko ilmoitettavalta kalenterivuodelta seuraavan kalenterivuoden ensimmäisellä ilmoituskaudella.

Vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudelliset tiedot ilmoitetaan vain siinä toimintailmoituksessa, joka tehdään heinäkuussa alkavalla ilmoituskaudella. Ilmoitusvelvollisen ei tarvitse ilmoittaa vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudellisia tietoja, jos se ei ole harjoittanut vaikuttamistoimintaa, vaikuttamistoiminnan neuvontaa eikä 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua yhteydenpitoa edellisen kalenterivuoden aikana.

Ilmoitusvelvollisen on ilmoitettava toimintailmoituksessa liikesalaisuuden estämättä:

1) vaikuttamistoiminnasta 6 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettut tiedot yksilöitynä aiheen perusteella siten, että ilmoituksesta käy ilmi kunkin aiheen osalta yhteydenpidon kohteet ja pääasialliset yhteydenpitotavat;

2) vaikuttamistoiminnan neuvonnasta 6 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettut tiedot yksilöitynä asiakkaittain;

3) vaikuttamistoiminnan neuvontaan liittyvästä 5 §:n 2 momentin mukaisesta yhteydenpidosta 6 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettut tiedot yksilöitynä aiheen perusteella siten, että ilmoituksesta käy ilmi kunkin aiheen osalta yhteydenpidon kohteet ja pääasialliset yhteydenpitotavat;

4) vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudelliset tiedot.

Toimintailmoituksessa ilmoitetaan vaikuttamistoiminnan kohteet yksilöitynä siten, että henkilöittäin yksilöidään kansanedustajat, ministerit, ministereiden toimikaudeksi nimetyt valtiosih-

Eduskunnan vastaus EV 304/2022 vp

teerit ja erityisavustajat, eduskunnan pääsihteeri ja apulaispääsihteeri, ministeriöiden kansliapäälliköt, alivaltiosihteerit ja osastopäälliköt sekä ministeriöiden asettamat selvityshenkilöt. Kansanedustajien avustajien ja eduskuntaryhmien henkilöstön osalta ilmoitetaan tieto eduskuntaryhmästä. Ministeriöiden muihin virkamiehiin kohdistuvan yhteydenpidon osalta ilmoitetaan tieto osastosta ja yksiköstä. Eduskunnan kanslian muihin virkamiehiin kohdistuvan yhteydenpidon osalta ilmoitetaan tieto valiokunnasta, osastosta ja yksiköstä taikka muusta vastaavasta organisaation osasta.

Jos ilmoitusvelvollinen ei ole harjoittanut vaikuttamistoimintaa, vaikuttamistoiminnan neuvontaa eikä 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua yhteydenpitoa ilmoituskautta edeltäneiden kuuden kuukauden aikana, tulee sen ilmoittaa tästä toimintailmoituksessa.

Jos ilmoitusvelvollinen on tehnyt 7 §:n 3 momentissa tarkoitettun ilmoituksen vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan lopettamisesta, tulee ilmoituksen antamisen ja meillä olevan raportointijakson alkamisen välisenä aikana harjoitetusta vaikuttamistoiminnasta, vaikuttamistoiminnan neuvonnasta ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua yhteydenpidosta ilmoittaa lopettamisesta annetun ilmoituksen yhteydessä tehtävällä erillisellä toimintailmoituksella.

Ilmoitusvelvollisen tekemän 7 §:n 3 momentissa tarkoitettun ilmoituksen yhteydessä on ilmoitusvelvollisen annettava tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettua tilanteessa erillisellä toimintailmoituksella vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudelliset tiedot edeltäneeltä kalenterivuodelta, jos ilmoitusvelvollinen ei vielä ole niitä ilmoittanut.

Kun ilmoitusvelvollisen vaikuttamistoiminta ja vaikuttamistoiminnan neuvonta on loppunut pysyvästi tai vaikuttamistoiminta on muuttunut pienimuotoiseksi ja ilmoitusvelvollinen on tehnyt tästä 7 §:n 3 momentissa tarkoitettun ilmoituksen sekä hoitanut siihen liittyvät tämän pykälän 6 ja 7 momentissa tarkoitettut velvoitteet, 7 §:n 2 momentissa ja tässä pykälässä säädetty ilmoitusvelvollisuudet päättyvät.

9 §

Rekisteriviranomaisen tehtävät

Valtiontalouden tarkastusvirasto toimii avoimuusrekisterin rekisterinpitäjänä ja valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Tässä tarkoituksessa se:

- 1) ohjaa ja neuvoo ilmoitusvelvollisia tekemään tässä laissa säädetty ilmoitukset;
- 2) tarkistaa, että rekisteröinti-ilmoituksen tehneet ilmoitusvelvolliset ovat tehneet toimintailmoitukset;
- 3) tarkistaa, että ilmoitusvelvollisen ilmoitus vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan pysyvästä lopettamisesta tai vaikuttamistoiminnan muuttumisesta pienimuotoiseksi täyttää 7 §:n 3 momentissa säädetty edellytykset;
- 4) selvittää rekisteröinti-ilmoitukseen, perustietojen muutoksia koskevaan ilmoitukseen, vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan pysyvästä lopettamisesta tai vaikuttamistoiminnan muuttumisesta pienimuotoiseksi annettuun ilmoitukseen sekä toimintailmoitukseen liittyviä laiminlyöntiepäilyksiä;
- 5) tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen, täydentämään jo tehtyä ilmoitusta taikka tekemään 10 §:n 1 momentissa tarkoitettun selvityksen;
- 6) ylläpitää ja kehittää sähköistä rekisteriä;
- 7) asettaa 11 §:ssä tarkoitettun neuvottelukunnan;

Eduskunnan vastaus EV 304/2022 vp

8) tekee vuosiraportin rekisterin toiminnasta ja valvonnasta;

9) antaa vaalikausittain eduskunnalle kertomuksen rekisterin toiminnasta ja valvonnasta.

Henkilötietojen oikaisemisesta säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus). Lisäksi viranomaisen tietoa-aineistojen virheettömyydestä säädetään julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa (906/2019).

Valtiontalouden tarkastusvirasto voi kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään tässä laissa säädetyn ilmoituksen tai korjaamaan virheen tai puutteen tai tekemään 10 §:n 1 momentissa tarkoitetun selvityksen. Valtiontalouden tarkastusvirasto voi asettaa kehotuksen tehosteeksi uhkasakon.

10 §

Rekisteriviranomaisen tiedonsaantioikeus

Ilmoitusvelvollisen on salassapitosäännösten estämättä annettava valtiontalouden tarkastusvirastolle pyynnöstä:

1) rekisteröinti-ilmoitukseen, vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan pysyvää lopettamisesta annettuun ilmoitukseen sekä vaikuttamistoiminnan muuttumisesta pienimuotoiseksi annettuun ilmoitukseen liittyvän laiminlyöntiepäilyksen selvittämiseksi välttämättä tarvittava selvitys yhteydenpidon aiheista, tavoista ja määristä ilmoitusvelvollisen ja tarkastusviraston yksilöimän vaikuttamistoiminnan kohteen välillä lukuun ottamatta 3 §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitettua toimintaa;

2) toimintailmoitukseen liittyvän laiminlyöntiepäilyksen, joka koskee muita tietoja kuin vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudellisia tietoja, selvittämiseksi välttämättä tarvittava selvitys yhteydenpidon aiheista, tavoista ja määristä ilmoitusvelvollisen ja tarkastusviraston yksilöimän vaikuttamistoiminnan kohteen välillä lukuun ottamatta 3 §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitettua toimintaa;

3) rekisteröinti-ilmoitukseen sekä vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan pysyvää lopettamisesta annettuun ilmoitukseen liittyvän laiminlyöntiepäilyksen selvittämiseksi välttämättä tarvittava selvitys asiakkaille annettavasta muusta vaikuttamistoiminnan neuvonnasta kuin asiakkaan puolesta harjoitetusta vaikuttamistoiminnasta lukuun ottamatta 3 §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitettua toimintaa;

4) toimintailmoitukseen liittyvän laiminlyöntiepäilyksen, joka koskee muita tietoja kuin vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudellisia tietoja, selvittämiseksi välttämättä tarvittava selvitys tarkastusviraston yksilöimälle asiakkaalle annettavasta muusta vaikuttamistoiminnan neuvonnasta kuin asiakkaan puolesta harjoitetusta vaikuttamistoiminnasta lukuun ottamatta 3 §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitettua toimintaa;

5) vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudellisten tietojen antamiseen liittyvän laiminlyöntiepäilyksen selvittämiseksi välttämättömät tiedot ilmoitusvelvollisen antamien vaikuttamistoiminnan ja vaikuttamistoiminnan neuvonnan taloudellisten tietojen oikeellisuuden varmistamisesta;

6) perustietojen muuttumista koskevaan ilmoitukseen liittyvän laiminlyöntiepäilyksen selvittämiseksi tarvittava selvitys muuttuneista perustiedoista.

Jos ilmoitusvelvolliselta saatu selvitys ei ole riittävä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun laiminlyöntiepäilyksen selvittämiseksi, on epäillyn vaikuttamistoiminnan kohteen salassapito-

Eduskunnan vastaus EV 304/2022 vp

säännösten estämättä annettava valtiontalouden tarkastusvirastolle pyynnöstä laiminlyöntiepäilyksen selvittämiseksi välttämättä tarvittava selvitys tämän ja laiminlyöntiepäilyksen kohteena olevan ilmoitusvelvollisen välisen yhteydenpidon aiheista, tavoista ja määristä.

11 §

Neuvottelukunta ja hyvä edunvalvontatapa

Valtiontalouden tarkastusvirasto asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on seurata avoimuusrekisterin toimintaa, tehdä aloitteita rekisterin toiminnan kehittämiseksi sekä toimia virallisena yhteistyöelimenä sidosryhmille.

Valtiontalouden tarkastusvirasto kutsuu neuvottelukunnan jäseniksi ilmoitusvelvollisten edustajia ja aihepiiriin perehtyneitä tutkijoita sekä viranomaisia siten, että ainakin oikeusministeriö, valtiovarainministeriö ja valtiontalouden tarkastusvirasto ovat edustettuina neuvottelukunnassa. Neuvottelukunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Neuvottelukunta laatii hyvää edunvalvontatapaa koskevat suositukset. Sen laatimisessa tulee kuulla laajasti myös neuvottelukunnan ulkopuolisia toimijoita.

12 §

Sähköinen rekisteri ja tietojen julkaisu

Avoimuusrekisteriin ilmoitetut 6 §:ssä tarkoitetut tiedot julkaistaan yleisessä tietoverkossa.

Avoimuusrekisterin tiedot pidetään saatavilla yleisessä tietoverkossa 10 vuoden ajan niiden ilmoittamispäivämäärästä. Avoimuusrekisterin tietojen säilyttämiseen sekä niiden luovuttamiseen rekisteristä sovelletaan muutoin, mitä arkistolaissa (831/1994) ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 11 § tulee kuitenkin voimaan jo päivänä kuuta 2023.

Sen, joka on ilmoitusvelvollinen ennen 1 päivää huhtikuuta 2024, tulee 7 §:n 1 momentissa säädetyistä poiketen tehdä rekisteröinti-ilmoitus viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2024.

Poiketen 8 §:n 1 momentissa säädetyistä ensimmäinen raportointijakso on 1 päivästä huhtikuuta 2024 30 päivään kesäkuuta 2024.

Eduskunnan vastaus EV 304/2022 vp

Helsingissä 24.2.2023

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri